

Σε εξέλιξη η πιστοποίηση στα ΑΕΙ

Η πιστοποίηση προγραμμάτων σπουδών στην ανώτατη εκπαίδευση θα υλοποιηθεί εντός του 2018. Σε αυτή την κατεύθυνση, η ΜΟΔΙΠ του ΟΠΑ έχει ήδη να επιδείξει αξιόλογο έργο.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ σελ. 3

FREE PRESS

ΟΠΑ

NEWS

www.aueb.gr/opanews

Τεύχος 21 / Φεβρουάριος - Μάρτιος 2018

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Γεώργιος Μπαμπινιώτης: 'Η οικονομία «σώζει» τη γλώσσα και την επικοινωνία μας

Άρθρο του Γεωργίου Μπαμπινιώτη,
Καθηγητή Γλωσσολογίας και πρώην Πρύτανη
του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην «ΟΠΑ News»

ΑΠΟΨΗ σελ. 7

Nation Branding Εθνική στρατηγική και ανταγωνιστικότητα

Ποιος κρατικός φορέας μπορεί πραγματικά να βελτιώσει την εξωστρέφεια και την ανταγωνιστικότητα της χώρας μας;

ΘΕΜΑ σελ. 5

Το ΟΠΑ ξανά στην κορυφή της διεθνούς λίστας QS

Μεταξύ των κορυφαίων Ιδρυμάτων του κόσμου κατατάσσεται και φέτος το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών από τη διεθνή λίστα κατάταξης πανεπιστημίων Quacquarelli Symonds.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ σελ. 3

Μια ψηφιακή βιβλιοθήκη για άτομα με εντυπο-αναπηρία για πρώτη φορά στην Ελλάδα

Με σκοπό την εξασφάλιση ισότιμης συμμετοχής των ανθρώπων με αναπηρίες στην εκπαιδευτική διαδικασία, λειτουργεί ήδη η ψηφιακή βιβλιοθήκη AMELib.

Στις ΗΠΑ η αντίστοιχη ψηφιακή βιβλιοθήκη, η Bookshare, διαθέτει σήμερα 606.000 τίτλους, ενώ μεγάλος αριθμός εκδοτών «ανεβάζει» απευθείας το σύνολο των ψηφιακών αντιγράφων.

Ο αριθμός των προσβάσιμων βιβλίων δεν ξεπερνά παγκοσμίως το 5%, ενώ των προσβάσιμων ιστοσελίδων το 20%, σύμφωνα με την IFLA. Στη χώρα μας τα ποσοστά αυτά είναι ακόμα μικρότερα.

ΘΕΜΑ σελ. 9

Παιδεία και πτυχίο

Εμμανουήλ Γιακουμάκης
Πρύτανης του ΟΠΑ

Όταν ο φοιτητής παίρνει το πτυχίο του, όταν το άτομο γίνεται πολίτης, όταν ο «οπαδισμός» γίνεται κοινωνία, όταν ο ατομικισμός γίνεται συνεννόηση, τότε μια καλύτερη μέρα ξημερώνει για όλους. Για όλα αυτά θα πρέπει να πασχίζουμε όλοι και όλες μαζί στο πανεπιστήμιο. Η περίοδος φοίτησης στο πανεπιστήμιο δεν θα πρέπει να αποσκοπεί στεγνά στην επαύξηση γνώσεων ή στην απόκτηση ατομικών εφοδίων για τη μελλοντική πορεία του καθενός ή – ακόμα χειρότερα – στην απόκτηση ενός πτυχίου με αμφίβολη αξία στην αγορά εργασίας. Η κοινωνία θα κερδίσει και η χώρα θα επωφεληθεί πολλαπλώς αν στο πανεπιστήμιο γαλουχηθούν πολίτες με υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, με συνείδηση του δημοσίου συμφέροντος, με ευαισθησία προς πανανθρώπινες αξίες, με συμπεριφορές στη βάση αρχών, με δημοκρατική παιδεία.

Ταυτόχρονα, το πτυχίο θα πρέπει να αποτελεί εφόδιο για τον κάτοχό του ώστε να διεκδικήσει μια θέση στην

ανταγωνιστική ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Για να συμβαίνει αυτό, θα πρέπει οι σπουδές να είναι υψηλού επιπέδου και το πτυχίο να αναγνωρίζεται ως αξία στο παγκόσμιο «χρηματιστήριο» πτυχιακών τίτλων που έχει διαμορφωθεί μετά τη διεθνοποίηση των πανεπιστημιακών σπουδών. Πλέον κάθε πτυχίο έχει τη δική του αξία αναλόγως του ιδρύματος που το χορηγεί. Γι' αυτόν τον λόγο, κάθε πανεπιστήμιο θα πρέπει να αξιολογείται και να βελτιώνεται συνεχώς, να στοχεύει στην ακαδημαϊκή αριστεία και στη διεθνή αναγνώριση. Το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας θα αντανακλάται στην αξία του πτυχίου ώστε αυτό να αποτελέσει ένα «διαβατήριο» για επιτυχημένη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών καταβάλλουμε διαρκώς αυτή την προσπάθεια και δικαιωνόμαστε με τις υψηλές θέσεις που καταλαμβάνει το ίδρυμα στις διεθνείς λίστες κατάταξης πανεπιστημίων. Η προσπάθεια αυτή θα μπορούσε να αποδώσει περισσότερο αν οι

διοικήσεις των ελληνικών πανεπιστημίων είχαν τη δυνατότητα, στο πλαίσιο του συνταγματικά κατοχυρωμένου αυτοδιοίκητου, να λαμβάνουν αποφάσεις που καθορίζουν την ποιότητα των σπουδών, όπως, για παράδειγμα, συνεργασία με καθηγητές κύρους, δημιουργία κινήτρων σε φοιτητές και προσωπικό, ευελιξία στην οικονομική διαχείριση, ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών, επιλογή των εισακτέων φοιτητών.

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών αποτελεί εκατόν ετών επένδυση της ελληνικής Πολιτείας και κοινωνίας και οφείλουμε να την προστατέψουμε και να αναπτύξουμε έτι περαιτέρω ό,τι παραλάβαμε. Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκουμε οι απόφοιτοι του Ιδρύματός μας να είναι εφάμιλλοι των αποφοίτων κορυφαίων πανεπιστημίων διεθνώς τόσο στις γνώσεις όσο και στις δεξιότητες που αναζητά η παγκόσμια αγορά εργασίας, και το πτυχίο τους ισχυρό εφόδιο για μία επιτυχημένη επαγγελματική πορεία.

Εφημερίδα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Free Press, Τεύχος 21

Ιστοσελίδα:
www.aueb.gr/opanews

Εκδότης
Οικονομικό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Διεύθυνση – Αρχισυνταξία
Σταθακόπουλος Βλάσης

Επιμέλεια ύλης
Εργαστήριο Επιχειρησιακής
Επικοινωνίας (BCLab)

Συντακτική ομάδα
Θεοδωροπούλου Ελευθερία
Κακούρος Γιώργος
Καραγιάννη Πετρούλα
Λυμπερόπουλος Δημήτρης
Σπανού Λιζέτα
Ψιλούτσικου Μαρίνα

Επιμέλεια κειμένων
Κώστη Αντωνέντα

Γραφιστική επιμέλεια
INCONCEPT LTD

Η ENTRUST έχει επιμεληθεί τη σχεδίαση λογοτύπου της «ΟΠΑ News».

Φωτογραφίες
Φωτογραφική Ομάδα του ΟΠΑ
Αρχείο του ΟΠΑ
Image Bank

Εκτύπωση
PressiousArvanitidis
216 100 5100

Επικοινωνία
opanews@aueb.gr

Ενυπόγραφα άρθρα και απόψεις δεσμεύουν μόνον τους συντάκτες τους. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση οποιοδήποτε μέρους της ύλης της εφημερίδας, αρκεί να είναι ακριβής και να αναφέρεται η πηγή.

Επιστήμη... in brief

της **Μαρίνας Ψιλούτσικου**

Οι αναπτυσσόμενες χώρες αλλάζουν τους κανόνες

Η ταχεία άνοδος χωρών εκτός Δύσης και η συνεχώς αυξανόμενη ισχύς που αποκτούν στο παγκόσμιο στερέωμα επιφέρουν συνέπειες όχι μόνο στους οικονομικούς και γεωπολιτικούς συσχετισμούς, αλλά και στις παγκόσμιες κοινωνικές νόρμες.

Σε πρόσφατο άρθρο τους στο «European Journal of International Relations» [23 (4), pp. 780-808] ερευνητές από τις ΗΠΑ και την Ινδία (Jacob et al., 2017) εντόπισαν εμπειρικά συμβιβασμούς που κάνουν τα κράτη στις αξίες τους προκειμένου να κερδίσουν την εύνοια χωρών με επιρροή. Αυτό συμβαίνει επειδή οι αναπτυσσόμενες χώρες δεν έχουν την ίδια προσέγγιση με τις παραδοσιακές δυνάμεις σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ισότητας φύλων, δημοκρατικών διαδικασιών.

Συγκεκριμένα, οι ερευνητές μελέτησαν το ποσοστό των γυναικών που υπηρετούν ως επικεφαλής πρεσβείας σε χώρες που ανήκουν στην G7 (Καναδάς, Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Ιταλία, Ιαπωνία) και στις λεγόμενες BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα, Νότια Αφρική). Κατέληξαν σε δύο βασικά συμπεράσματα. Πρώτον, τα κράτη προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους στέλνοντας λιγότερες πρέσβειρες σε χώρες που δεν τηρούν τον κανόνα για ισορροπία των δύο φύλων στη λήψη αποφάσεων απ' ό,τι σε εκείνες που τον έχουν υιοθετήσει. Δεύτερον, η συμμόρφωση αυτή είναι εντονότερη στην περίπτωση κρατών που εξαρτώνται από ισχυρές χώρες.

Παράγοντες επιτυχίας του crowdfunding

Η εκπαίδευση και η εμπειρία του επίδοξου επιχειρηματία είναι οι κρίσιμότεροι παράγοντες επιτυχίας στο crowdfunding, όταν οι επενδυτές έχουν τη γνώση και το κίνητρο να προχωρήσουν σε προσεκτική αξιολόγηση της πρότασης. Άλλα στοιχεία, όπως η προβολή του προσωπικού οράματος του επιχειρηματία ή η υιοθέτηση μιας ομαδικής ταυτότητας, έχουν μεγαλύτερη επίδραση σε άπειρους επενδυτές ή και όταν τα ποσά που ζητούνται είναι μικρά.

Σε αυτά τα συμπεράσματα κατέληξαν Αμερικανοί ερευνητές (Allison et al., 2017), που εξέτασαν 383 περιπτώσεις crowdfunding για να εντοπίσουν παράγοντες που συνδέονται θετικά με την προσέλκυση κεφαλαίων. Τα αποτελέσματα της μελέτης τους δημοσιεύτηκαν στο «Journal of Business Venturing» [32 (6), pp. 707-725].

Σε ό,τι αφορά τα χαρακτηριστικά της ίδιας της επένδυσης (ποιότητα, χρησιμότητα), αυτά φαίνεται να έχουν διαφορετική σημασία σε διαφορετικούς τομείς δραστηριοποίησης.

Τα συμπεράσματα της έρευνας παρουσιάζουν ενδιαφέρον τόσο για μεμονωμένες επιχειρηματικές προσπάθειες όσο και για ευρύτερα εγχειρήματα ανάπτυξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε αναπτυσσόμενες οικονομίες. Μάλιστα, πρόσφατη μελέτη της Παγκόσμιας Τράπεζας εκτιμά πως μέχρι το 2025 μέσω του crowdfunding θα έχουν συγκεντρωθεί περισσότερα από 300 δισεκατομμύρια δολάρια.

Πιστοποίηση μετά την αξιολόγηση σε όλα τα ΑΕΙ της χώρας

της Πόπης Καϊνού, Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας του ΟΠΑ

Σε εξέλιξη βρίσκεται το titάνιο έργο της πιστοποίησης προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε πανεπιστήμια και ΤΕΙ της χώρας, με κύριο στόχο την επικαιροποίησή τους με βάση τις επιστημονικές εξελίξεις και τις ανάγκες της ελληνικής, αλλά και της διεθνούς αγοράς εργασίας.

Οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν δεσμευτεί να πιστοποιήσουν τα Προγράμματα Σπουδών (ΠΣ) των ΑΕΙ τους μέχρι το 2020. Η πιστοποίηση των ΠΣ, όπως αναφέρουν εκπρόσωποι της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ), αποτελεί το επόμενο βήμα μετά την αξιολόγησή τους.

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής του αποστολής, κάθε ΑΕΙ παρέχει ποιοτική εκπαίδευση σύμφωνα με τις τάσεις της σύγχρονης επιστήμης, της τεχνολογίας και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής, προκειμένου να ανταποκριθεί στις ραγδαία μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας γενικότερα.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, κάθε ίδρυμα είναι υπεύθυνο για τη διασφάλιση και συνεχή βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του, καθώς και για την αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών του. Για τον σκοπό αυτόν αναπτύσσει Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ). Η εφαρμογή του ΕΣΔΠ συνιστά μεγάλη πρόκληση για τις σημερινές δομές των Ιδρυμάτων και προμηνύει ριζικές αλλαγές στον τρόπο διοίκησής τους. Επιπλέον, η άρτια λειτουργία

του ΕΣΔΠ πιστοποιείται με περιοδικές διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης.

Οι διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης των Ιδρυμάτων εποπτεύονται, συντονίζονται και υποστηρίζονται σε εθνικό επίπεδο από την ΑΔΙΠ, ενώ σε επίπεδο Ιδρύματος από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ).

Η πιστοποίηση είναι διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης με βάση προκαθορισμένα, διεθνώς αποδεκτά και εκ των προτέρων δημοσιοποιημένα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια, όπως και δείκτες.

Ειδικότερα, η πιστοποίηση ενός ΠΣ προϋποθέτει την ύπαρξη πιστοποιημένου ΕΣΔΠ του Ιδρύματος. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πιστοποίηση ενός ΠΣ ή ΕΣΔΠ πραγματοποιείται από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, οι οποίες αξιολογούν την ποιότητα του ΠΣ ή ΕΣΔΠ του Ιδρύματος, μελετούν το υλικό και τα στοιχεία που τίθενται υπόψη τους, επισκέπτονται το αντίστοιχο Ακαδημαϊκό Τμήμα ή Ιδρυμα και συντάσσουν την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την έκδοση απόφασης χορήγησης ή μη πιστοποίησης του ΠΣ ή ΕΣΔΠ του Ιδρύματος από την ΑΔΙΠ.

Μάλιστα, η πιστοποίηση θα υλοποιηθεί εντός του 2018, σύμφωνα με πρόσφατη πρόσκληση την οποία απέστειλε η ΑΔΙΠ στα Ιδρύματα της χώρας. Η πιστοποίηση των ΠΣ αναμένεται να λειτουργήσει ως καταλύτης για τη διαρκή βελτίωσή τους και να δημιουργήσει νέα προοπτική στην αντα-

γωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων σπουδών, η οποία θα συμβάλει στην ενίσχυση του κύρους και της διεθνούς αναγνωρισιμότητάς τους.

Στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών η ΜΟΔΙΠ, η οποία λειτουργεί από το 2009, έχει να επιδείξει ένα αξιόλογο έργο. Ενδεικτικά, αναφέρεται η συμβολή της στην ενίσχυση της κουλτούρας ποιότητας εντός του Ιδρύματος, καθώς και τα ακόλουθα: 1) συντονισμός και υποστήριξη εξωτερικής αξιολόγησης των Ακαδημαϊκών Τμημάτων και του Ιδρύματος, 2) διεξαγωγή αξιολόγησης μαθήματος/διδασκαλίας από προπτυχιακούς φοιτητές, 3) έρευνα ικανοποίησης τελειοφοίτων, 4) καταγραφή δράσεων του ΟΠΑ για

την υλοποίηση προτάσεων της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης και 5) παροχή δεδομένων του Ιδρύματος στους διεθνείς φορείς αξιολόγησης (rankings).

Στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΔΙΠ βρίσκεται σε άρρηκτη συνεργασία με τη Διοίκηση του Ιδρύματος και την ΑΔΙΠ, με σκοπό την απόκτηση ακαδημαϊκής πιστοποίησης τόσο για την ποιότητα των απονεμόμενων τίτλων σπουδών όσο και για την ποιότητα του παρεχόμενου ακαδημαϊκού και διοικητικού έργου, η οποία θα έχει θετικό αντίκτυπο για το σύνολο των ενδιαφερόμενων μερών: φοιτητές, αποφοίτους, διδακτικό και διοικητικό προσωπικό και κοινωνικούς εταίρους.

Το ΟΠΑ στα κορυφαία του κόσμου και πάλι, κατά την QS

Μία ακόμη διάκριση έρχεται να προστεθεί στη μακρά λίστα διακρίσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η διεθνής λίστα κατάταξης πανεπιστημίων Quacquarelli Symonds (QS), μία από τις πιο σημαντικές λίστες παγκοσμίως, το κατατάσσει και φέτος μεταξύ των κορυφαίων Ιδρυμάτων του κόσμου στα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει.

Συγκεκριμένα, το ΟΠΑ βρίσκεται στις θέσεις μεταξύ 151-200 παγκοσμίως στα επιστημονικά πεδία των Οικονομικών, της Διοίκησης Επιχειρήσεων και της Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, και στις θέσεις

μεταξύ 301-350 στο πεδίο της Επιστήμης της Πληροφορικής.

Για τις παραπάνω κατατάξεις λαμβάνονται στοιχεία από βιβλιογραφική βάση επιστημονικών δημοσιεύσεων (Scopus), που αφορούν την ερευνητική δραστηριότητα που αναπτύσσεται από καθηγητές και ερευνητές των αξιολογούμενων πανεπιστημίων. Επίσης, συνυπολογίζονται ο διεθνής χαρακτήρας του Ιδρύματος και η φήμη του τόσο στον χώρο της αγοράς, σύμφωνα με 158.000 απόψεις διευθυντών και στελεχών επιχειρήσεων και οργανισμών, όσο και στον ακαδημαϊκό χώρο, με τη συμμετοχή 170.000 ακαδημαϊκών στην ετήσια έρευνα της QS.

Λοιμώδη νοσήματα

Κάποια στοιχεία... κι ένας μύθος

Εκτιμάται ότι μόνο το εμβόλιο κατά της ιλαράς προλαμβάνει 1 εκατομμύριο θανάτους τον χρόνο.

του Νικολάου Δεμίρη, Επίκουρου Καθηγητή Τμήματος Στατιστικής του ΟΠΑ

Στην Ελλάδα το ζήτημα των λοιμωδών νοσημάτων αντιμετωπίζεται ως ένα θέμα που αφορά κυρίως το παρελθόν. Όροι όπως χολέρα και πανώλη (πανούκλα) έχουν ενσωματωθεί στη γλώσσα μας ως ενδεικτικοί δυσάρεστων καταστάσεων που, ωστόσο, αφορούν ιστορικές εποχές. Αυτό είναι δείγμα της πρόοδου που έχει σημειωθεί στην ελληνική –και ευρωπαϊκή– δημόσια υγεία. Σήμερα τέτοιου είδους νοσήματα απασχολούν κυρίως τον αναπτυσσόμενο κόσμο. Ετήσια κρούσματα πανώλης καταγράφονται σε χώρες όπως η Μαδαγασκάρη, το Κονγκό και το Περού, ενώ η χολέρα παραμένει σημαντικό πρόβλημα στην Αφρική και στην Ασία, ιδίως σε χώρες με δύσκολη πρόσβαση σε καθαρό νερό, με αποτέλεσμα περίπου 4 εκατομμύρια κρούσματα και 30-120 χιλιάδες θανάτους ετησίως ανά την υφήλιο.

Σε τι οφείλεται όμως αυτή η σημαντική πρόοδος, ώστε στον ανεπτυγμένο κόσμο να είναι τόσο μειωμένη η επίδραση των λοιμωδών νοσημάτων;

Η κύρια μέθοδος αντιμετώπισης είναι η εκτεταμένη πρόληψη. Θεμελιώδη ρόλο σε αυτήν έχουν διαδραματίσει τα εμβόλια, που αποτελούν τον βασικότερο ίσως παράγοντα αύξησης του προσδόκιμου ζωής. Εκτιμάται ότι μόνο το εμβόλιο κατά της ιλαράς προλαμβάνει πάνω από 1 εκατομμύριο θανάτους τον χρόνο.

Στο Διάγραμμα φαίνεται ένα τυπικό παράδειγμα της επίδρασης του εμβολιασμού στην επίπτωση της ιλαράς

στις ΗΠΑ, με τη δραματική πτώση του αριθμού κρουσμάτων μετά την έναρξη μαζικού εμβολιασμού. Παρόμοια είναι η εικόνα για τα περισσότερα λοιμώδη νοσήματα. Παράλληλα, έχει επιτευχθεί εκρίζωση (ολική εξάλειψη) κάποιων ασθενειών, όπως η ευλογιά, η οποία κατά τον 20ό αιώνα προκάλεσε περίπου 500 εκατομμύρια θανάτους, αλλά τη δεκαετία του '80 εκριζώθηκε και πλέον υπάρχει μόνο σε κάποια εργαστήρια για την περίπτωση μελλοντικής επανεμφάνισής της.

Τα παραπάνω στοιχεία δίνουν μια εικόνα για την πρόοδο στον έλεγχο λοιμωδών νοσημάτων και τη συμβολή των εμβολίων. Υπάρχει όμως μια αυξανόμενη τάση στον δυτικό κόσμο –ιδίως στον αγγλόφωνο– προς την άρνηση εμβολιασμού των παιδιών. Αυτή η προσέγγιση έχει τις ρίζες της σε μια μελέτη για το εμβόλιο MMR (για την πρόληψη ιλαράς, ερυθράς και παρωτίτιδας). Η συγκεκριμένη μελέτη δημοσιεύτηκε το 1998 στο έγκυρο ιατρικό περιοδικό «The Lancet» από τον Άγγλο ιατρό **Andrew Wakefield** και περιείχε ενδείξεις πως η χορήγηση του εμβολίου MMR αυξάνει τον κίνδυνο ауτισμού. Έκτοτε μια σειρά αντίστοιχων ανεξάρτητων μελετών δεν κατάφεραν να ανιχνεύσουν τέτοια σχέση. Επιπλέον, βρέθηκαν στοιχεία που κατέδειξαν ότι ο Wakefield παραποιήσε τα δεδομένα και έδρασε στη βάση –αδελωτών– οικονομικών συμφερόντων. Η ενδελεχής έρευνα που ακολούθησε από το βρετανικό Γενικό Ιατρικό Συμβούλιο (GMC) για αυτό το κρίσιμο θέμα κατέληξε στο συμπέρασμα πως η μελέτη αποτελούσε ξεκάθαρη απά-

τη (fraud). Το «Lancet» ανακοίνωσε πως εξαπατήθηκε και απέσυρε το συγκεκριμένο άρθρο, το GMC αφαίρεσε από τον Wakefield την άδεια άσκησης επαγγέλματος και όλοι οι μεγάλοι οργανισμοί ανακοίνωσαν πως δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποστηρίζουν σύνδεση του εμβολιασμού για ιλαρά, ερυθρά και παρωτίτιδα με τον ауτισμό.

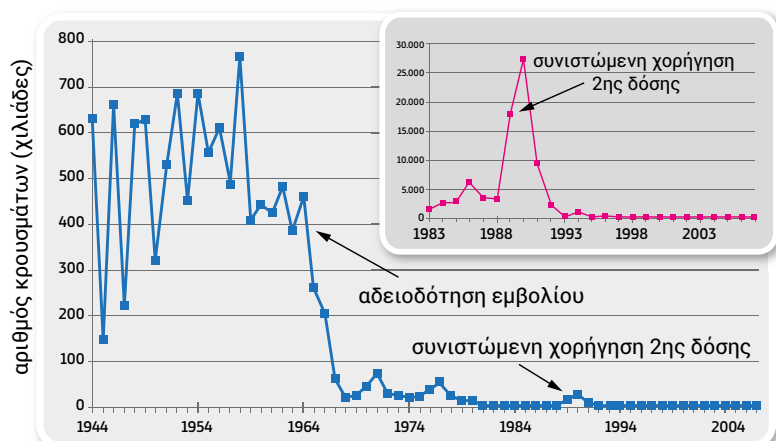
Παρ' όλα αυτά, η αντιεμβολιαστική τάση παραμένει ισχυρή ακόμη και στη χώρα μας. Αποτέλεσμα της τάσης αυτής είναι η επανεμφάνιση ασθενειών όπως η ιλαρά. Έτσι, ενώ στην Ελλάδα είχαμε απουσία κρουσμάτων για πολλά χρόνια, πλέον έχουμε επανεμφάνιση της νόσου. Τα φετινά δεδομένα από το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων αναφέρουν πως μέχρι τις 18 Ιανουαρίου 2018 στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί 1.185 κρούσματα ιλαράς και 2 θάνατοι.

Συμπερασματικά, μια αξιοθαύμαστη ανακάλυψη όπως το εμβόλιο MMR, που έχει ταυτιστεί με την πρόληψη μιας οξείας απειλής για τη δημόσια υγεία, όπως η ιλαρά, κατέληξε να συνδεθεί με την πλέον επιζήμια ιατρική απάτη των τελευταίων 100 ετών. Αυτή η επώδυνη περίπτωση «fake news» χρήζει προσεκτικής αντιμετώπισης εξαιτίας της εύκολης αναπαραγωγής της σε αμφιβόλου εγκυρότητας ιστοσελίδες και ιστολόγια. Παρόμοιες απειλές ενδέχεται να απασχολήσουν τη δημόσια υγεία στο μέλλον και η διαχείρισή τους απαιτεί την ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων στο πρόβλημα.

Στην Ελλάδα ήδη 1.185 κρούσματα ιλαράς και 2 θάνατοι.

Από τα 450 περιστατικά ιλαράς που δηλώθηκαν σε χώρες της ΕΕ τον περασμένο Οκτώβριο, τα περισσότερα (167) ήταν στη χώρα μας.

ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ ΙΛΑΡΑΣ ΣΤΙΣ ΗΠΑ, 1944-2007

Nation Branding

Εθνική στρατηγική και ανταγωνιστικότητα

του Γεωργίου Ι. Αυλωνίτη, Ομότιμου Καθηγητή του ΟΠΑ

Μια έννοια που απασχολεί τα τελευταία χρόνια ακαδημαϊκούς, συμβούλους και διεθνείς οργανισμούς από διάφορους επιστημονικούς κλάδους, όπως διεθνείς σχέσεις, δημόσια διοίκηση και διπλωματία, πολιτικές επιστήμες, μάρκετινγκ, είναι το Nation Branding. Σημαίνει τον εντοπισμό και την ανάδειξη συγκριτικών πλεονεκτημάτων μιας χώρας, καθώς και τον σχεδιασμό συνεκτικής στρατηγικής στη βάση αυτών των συγκριτικών πλεονεκτημάτων. Σκοπός είναι να δημιουργηθεί μια θετική εικόνα και ταυτότητα για τη χώρα με άξια (αξιοπιστία, φήμη, κύρος κ.λπ.) όσο και υλικά (παραγωγή, δημιουργία πλούτου, ανάπτυξη) οφέλη.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι το Nation Branding βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα μιας χώρας. Αυτήν τη σχέση μελέτησε πρόσφατα στο πλαίσιο διδακτορικής έρευνας η Δρ **Μαρία Ψιμούλη**.

Στη συγκεκριμένη έρευνα υιοθετήθηκε η έννοια του Nation Brand Equity, που ορίστηκε ως το κυρίαρχο προφίλ μιας χώρας το οποίο διαμορφώνεται από τις επικρατούσες διαστάσεις ή πυλώνες του Nation Branding.

Μια εκτενής βιβλιογραφική επισκόπηση έδειξε τους βασικούς πυλώνες του Nation Branding:

- 1 εξαγωγές
- 2 κάλυψη της χώρας από τα διεθνή ΜΜΕ
- 3 μετανάστευση
- 4 εξέλιξη των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ)
- 5 περιβαλλοντική απόδοση και προστασία του οικοσυστήματος
- 6 κουλτούρα
- 7 ανάπτυξη του τουρισμού
- 8 επιστημονικές επιδόσεις
- 9 ποιότητα διακυβέρνησης (με την έννοια της πολιτικής σταθερότητας, της κυβερνητικής αποτελεσματικότητας, της υπευθυνότητας, της ποιότητας του θεσμικού πλαισίου, της εφαρμογής των νόμων, του ελέγχου της διαφθοράς).

Συγκεντρώνοντας στοιχεία αφενός για τους 9 πυλώνες του Nation Branding και αφετέρου για τον Δείκτη Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας του WEF για 80 χώρες κατά την περίοδο 2008-2011, χρησιμοποιώντας έγκυρες πηγές, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού

Το branding μιας χώρας είναι υπόθεση πρωτίστως πολιτική.

κ.ά., και εφαρμόζοντας τις κατάλληλες στατιστικές αναλύσεις, η έρευνα κατέδειξε ότι πράγματι το Nation Branding συσχετίζεται άμεσα και θετικά με την ανταγωνιστικότητα. Ένα άλλο πολύ ενδιαφέρον εύρημα είναι ότι οι πυλώνες του Nation Branding που αλληλοεπηρεάζονται και αλληλεπιδρούν περισσότερο όλων είναι αυτοί των εξαγωγών, του τουρισμού, των ΑΞΕ και της διακυβέρνησης της χώρας.

Είναι εμφανές λοιπόν ότι το branding μιας χώρας είναι υπόθεση πρωτίστως πολιτική, συνδέεται με την εθνική στρατηγική και αφορά κυρίως το κράτος.

Ποιος όμως πρέπει να είναι ο κρατικός φορέας για τη βελτίωση της εξωστρέφειας και, κατ' επέκταση, της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας;

Κάνοντας μια ιστορική αναδρομή σχετικά με την εμπλοκή του κράτους στα καίρια αυτά ζητήματα, φαίνεται ξεκάθαρα η διαχρονική αδυναμία του να διαχειριστεί τα κρίσιμα θέματα της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας, καθώς και η κατασπατάληση πόρων, κυρίως λόγω των συνεχών αλλαγών και επικαλύψεων δράσεων και αρμοδιοτήτων υπουργείων, φορέων και υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στους τομείς αυτούς.

Σε αυτό το πλαίσιο, θα μπορούσε να συγκροτηθεί υπουργείο υπεύθυνο για το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Το υπουργείο αυτό θα φέρει την ονομασία Εξωτερικού Εμπορίου, Επενδύσεων και Τουρισμού. Θα εκπονεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική, η οποία θα εστιάζει σε τομείς και αγορές του εξωτερικού όπου η Ελλάδα διαθέτει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για την αύξηση εξαγωγών, ΑΞΕ και τουριστικού συναλλάγματος, προωθώντας παράλληλα την άριστη συνεργασία μεταξύ κρατικών και ιδιωτικών φορέων που ασχολούνται με τα θέματα αυτά.

Στο ίδιο υπουργείο θα μπορούσαν να συσταθούν τρεις γενικές γραμματείες: Στρατηγικού Εξαγωγικού Μάρκετινγκ, Στρατηγικού Τουριστικού Μάρκετινγκ και Στρατηγικών Επενδύσεων. Οι συνέργειες που θα αναπτυχθούν με τις συντονισμένες προσπάθειες των τριών αυτών γενικών γραμματειών θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στη βελτίωση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, η οποία θα αντανakλάται στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Το μέλλον των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών

Μπροστά σε σύγχρονες προκλήσεις οι βιβλιοθήκες Ιδρυμάτων

της **Χριστίνας Δεληόγλου**, Αναπληρώτριας Προϊσταμένης Βιβλιοθήκης του ΟΠΑ

Για ποιον λόγο ένα πανεπιστήμιο χρειάζεται να έχει βιβλιοθήκη; Στην εποχή όπου η Google... έχει την απάντηση για όλα, και η δωρεάν διάθεση συγγραμμάτων –τουλάχιστον στην Ελλάδα– εξακολουθεί να υφίσταται, πολλοί αμφισβητούν την αναγκαιότητα ενός ακαδημαϊκού θεσμού που είναι τόσο παλιός όσο και τα πανεπιστήμια.

Για τους περισσότερους, η βιβλιοθήκη ως έννοια είναι παραδοσιακά συνδεδεμένη με τα βιβλία και τις συλλογές της. Είναι όμως μόνον αυτό;

Η εισβολή της τεχνολογίας στη ζωή μας μετασχημάτισε πολλές από τις αντίληψεις που είχαμε στο παρελθόν, καθώς και τον τρόπο που κάνουμε πράγματα. Ασφαλώς, οι βιβλιοθήκες δεν αποτέλεσαν την εξαίρεση. Οι αλλαγές που προέκυψαν στην εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία επηρέασαν και τις βιβλιοθήκες, αφού δεν είναι αυτόνομες, αλλά λειτουργούν ως οργανισμοί απόλυτα συνδεδεμένοι με τον φορέα που τις εποπτεύει.

Τα τελευταία 25 χρόνια ο ορισμός μιας σύγχρονης ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης είναι η «υβριδική βιβλιοθήκη»: ο συνδυασμός ενός φυσικού χώρου που προσφέρει στα μέλη της κοινότητας πρόσβαση στις έντυπες συλλογές της, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει την πρόσβαση σε επιλεγμένες ψηφιακές πηγές τόσο εντός του φυσικού της χώρου όσο και εκτός αυτού.

Ο καταγίσιμος πληροφοριών σε έντυπη και ψηφιακή μορφή δημιούργησε στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας την επιτακτική ανάγκη ανάπτυξης δεξιοτήτων που σχετίζονται με ενδεδειγμένες στρατηγικές έρευνας και ανεύρεσης πηγών που ικανοποιούν τις πληροφοριακές ανάγκες και, παράλληλα, εκμεταλλεύονται, αξιολογούν, επιλέγουν και χρησιμοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις διαθέσιμες πηγές, που άλλοτε είναι ελεύθερης πρόσβασης και άλλοτε συνδρομητικές. Οι σύγχρονες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες καλύπτουν την ανάγκη αυτή, βοηθώντας την κοινότητα να εντοπίζει έγκυρες πηγές, αλλά και λειτουργώντας ως δεξαμενές κατάρτισης μέσα από προγράμματα πληροφοριακής παιδείας που προσφέρουν, με στόχο την πληροφοριακή επάρκεια των εκπαιδευομένων και την ανάπτυξη του πληροφοριακού κριτηρί-

Ο ρόλος των βιβλιοθηκών εντός των Ιδρυμάτων μεταλλάσσεται διαρκώς.

ου τους. Η εξέλιξη αυτή ανέδειξε και άλλες ανάγκες, που σχετίζονται με την επάρκεια των συλλογών και του διανοητικού κεφαλαίου των βιβλιοθηκών. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες προσαρμόστηκαν, δημιουργώντας συνέργειες και δίκτυα επικοινωνίας μεταξύ τους, αλλά και με άλλους φορείς, που τους επιτρέπουν να αλληλεπιδρούν και να ανταλλάσσουν εμπειρία, τεχνογνωσία και πηγές, λειτουργώντας καθέμία αυτόνομα για την κοινότητά της, αλλά και συμπληρωματικά για το σύνολο της εγχώριας ακαδημαϊκής κοινότητας. Επιπλέον, ανέλαβαν τον ρόλο θεματοφύλακα της ιδρυμα-

τικής ερευνητικής αρθρογραφίας και των ερευνητικών δεδομένων εις το διηνεκές.

Τι επιφυλάσσει όμως το μέλλον για τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες; Υπάρχει άραγε η πιθανότητα να εξαφανιστούν ως φυσικοί χώροι και να μετατραπούν αποκλειστικά σε ψηφιακές, όπως πολλοί προαναγγέλλουν; Μήπως ενδεχομένως εξαφανιστούν εντελώς, δεδομένης της απήχησης του κινήματος της ανοικτής πρόσβασης; Η απάντηση δεν είναι εύκολη. Θα εξαρτηθεί τόσο από τις διοικητικές επιλογές των Ιδρυμάτων όσο και από την εξέλιξη της τεχνολογίας του

μέλλοντος, αλλά και την απορρόφηση αυτής της τεχνολογίας από την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία. Οι προκλήσεις είναι πολλές, όπως, για παράδειγμα, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, που κερδίζει έδαφος συνεχώς.

Το βέβαιο είναι ότι ο ρόλος των βιβλιοθηκών εντός των Ιδρυμάτων μεταλλάσσεται διαρκώς. Έχει ήδη περάσει από τη συλλογή, οργάνωση και διάθεση της πληροφορίας στην εξατομικευμένη αρωγή της ερευνητικής διαδικασίας, στην εκπαίδευση της κοινότητας στην πληροφοριακή επάρκεια και στη διασφάλιση της διατήρησης της ερευνητικής παραγωγής των Ιδρυμάτων.

Το πόσο καλά θα ανταποκριθούν οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στις προκλήσεις του μέλλοντος θα εξαρτηθεί από τα αντανακλαστικά τους, τον βαθμό προσαρμοστικότητάς τους στις νέες συνθήκες στον χώρο της εκπαίδευσης και τη διάθεσή τους να εκμεταλλευτούν τις εξελίξεις, λειτουργώντας ως εξωστρεφείς ακαδημαϊκές μονάδες που προσφέρουν σύγχρονες υπηρεσίες, χτίζουν δίκτυα και δημιουργούν συνεργασίες εντός και εκτός Ιδρυμάτων.

‘Η οίκονομία «σώζει» τὴ γλῶσσα καὶ τὴν ἐπικοινωνία μας

τοῦ Γεωργίου Μπαμπινιώτη, Καθηγητὴ Γλωσσολογίας καὶ πρώην Πρύτανη τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἡ ἔννοια τῆς οίκονομίας εἶναι εὐρύτερη ἔννοια μὲ πολλές ἐφαρμογές. Μιὰ ἐφαρμογή πολὺ ἰσχυρὴ, σὲ βαθμὸς ποὺ νὰ ἀποτελεῖ **πρότυπο οίκονομίας**, εἶναι ἡ γλῶσσα. Σὲ τί ὅμως συνίσταται ἡ οίκονομία στὴ γλῶσσα;

Στὴν πραγματικότητα, ὑπάρχουν πολλές μορφές οίκονομίας στὴ γλῶσσα. Οίκονομία εἶναι ὅτι μὲ **ἐλάχιστα φωνήματα** (φθόγγους ποὺ διαφοροποιοῦν τὴ σημασία μιᾶς λέξης) **δηλώνουμε τὶς χιλιάδες τῶν σημασιῶν** ποὺ ἀριθμεῖ κάθε φυσικὴ γλῶσσα. Στὴν Ἑλληνικὴ σήμερα μὲ 5 φωνήεντα (a, e, o, i, u) καὶ 20 σύμφωνα (p, t, k – b, d, g – v, δ, γ – f, θ, x – l, r – m, n – s, z – ts, dz), δηλ. μ’ ἓνα πολὺ οίκονομικὸ (καὶ συμμετρικὸ) σύστημα, δηλώνουμε τὶς χιλιάδες λέξεων-σημασιῶν ποὺ χρειαζόμαστε στὴν ἐπικοινωνία μας καὶ ποὺ συνθέτουν τὸν λεξιλογικὸ θησαυρὸ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας (οἱ σημασίες ποὺ δηλώνονται ἀπὸ τὶς λέξεις τῆς Νέας Ἑλληνικῆς ἀνέρχονται περίπου σὲ 300.000). Αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴ διαφορετικὴ διάταξη τῶν φθόγγων (νέα – ἔνα – ἐάν) ἢ μὲ τὴν ἐναλλαγὴ/ἀντίθεση διαφορετικῶν φθόγγων στὴν ἴδια θέση (π-όνος, τ-όνος, φ-όνος, μ-όνος...) ἢ μὲ διαφορετικὴ θέση τοῦ τόνου (νόμος – νομός, γέρος – γερός, χαμόγελα – χαμογέλα – χαμογελά).

Ἄλλη βασικὴ μορφή οίκονομίας εἶναι ὅτι μὲ **ἓναν πεπερασμένον ἀριθμὸ λέξεων σχηματίζουμε τὸν ἄπειρο ἀριθμὸ προτάσεων** ποὺ συνθέτει τὴν ἐπικοινωνία μας. Στὴ γλῶσσα μπορούμε νὰ ποῦμε τὰ πάντα. Ὅσο νέο (ποὺ δὲν ἔχει ξαναειπωθεῖ) ἢ μεγάλο σὲ ἔκταση ἢ σύνθετο ὡς νόημα κι ἂν εἶναι αὐτὸ ποὺ λέμε. Κι αὐτὸ τὸ ἐπιτυγχάνουμε μὲ τὸν πεπερασμένον (μεγαλύτερο ἢ μικρότερο) ἀριθμὸ λέξεων καὶ κανόνων ποὺ ἀποτελοῦν τὸν κώδικα τῆς γλώσσας.

Τέλος, συνήθης μορφή οίκονομίας στὴ γλῶσσα εἶναι ἡ **ἐλλειπτικότητα**. Σὲ μιὰ ὁσοδήποτε μεγάλη πρόταση-ἐρώτηση μπορῶ νὰ ἀπαντήσω θετικά ἢ ἀρνητικά, χωρὶς νὰ χρειάζεται νὰ ἐπαναλάβω ὁλόκληρὴ τὴν πρόταση, χρησιμοποιώντας ἐλλειπτικὰ ἓνα ἀπλὸ ναι ἢ ὄχι.

Ἡ οίκονομία ἡ ὁποία διέπει κάθε ἀνθρώπινη γλῶσσα εἶναι καὶ ὁ λόγος ποὺ μπορούμε καὶ παράγουμε, προσλαμβάνουμε καὶ ἀνακαλοῦμε τὸ ἄπειρο πλῆθος τῶν προτάσεων ποὺ ἀποτελεῖ τὴ γλῶσσα μας. Σημειώνεται ὅτι ὁ οίκονομικὸς αὐτὸς χαρακτήρας

Μὲ ἓναν πεπερασμένον ἀριθμὸ λέξεων σχηματίζουμε τὸν ἄπειρο ἀριθμὸ προτάσεων ποὺ συνθέτει τὴν ἐπικοινωνία μας.

τῆς γλώσσας εἶναι σύμφυτος μὲ κάθε μορφή **κώδικα** (μουσικὴ, ζωγραφικὴ, σύστημα ἀριθμῶν, διάφορα εἶδη ἡχητικῶν, ὀπτικῶν ἢ ἄλλων κωδίκων) ποὺ δὲν εἶναι παρὰ **μετάβαση ἀπὸ τὸ πε-**

περασμένο στοῦ ἄπειρο καὶ συγκρό- νως ὑπέρβαση τῶν περιορισμένων δυνατοτήτων τῆς μνήμης τοῦ ἀνθρώ- που. Φανταστεῖτε μόνο τί θὰ συνέβαινε ἂν

λ.χ. γιὰ κάθε μία ἀπὸ τὶς χιλιάδες λέξεις τῆς γλώσσας εἶχαμε διαφορετικούς φθόγγους νὰ τὴν δηλώνει!... Θὰ χρειαζόμαστε πολλές χιλιάδες φθόγγων ποὺ θὰ ἦταν ἀδύνατο καὶ νὰ μάθουμε καὶ νὰ μπορούμε νὰ τοὺς ἀνακαλέσουμε στὴ ζωντανὴ ὁμιλία μας. Τὸ ἴδιο θὰ συνέβαινε κι ἂν κάθε λέξη στοῦ λεξιλογίου μας δήλωνε μία, καὶ μόνο μία, σημασία (ἀντὶ τῶν περισσοτέρων ποὺ κατὰ μέσον ὅρο ἀνέρχονται σὲ τρεῖς σημασίες ἀνὰ λέξη). Ἡ οίκονομία «σώζει» τὴ γλῶσσα καὶ τὴν ἐπικοινωνία μας.

Uni.Fund

Ευκαιρίες χρηματοδότησης

της **Κατερίνας Πραματάρη**, Αναπληρώτριας Καθηγήτριας Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΟΠΑ

Περίπου έναν χρόνο πριν, με την καθοδήγηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (European Investment Fund, EIF) και μέσω του Υπερταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Equifund), δημιουργήθηκαν διάφορα ιδιωτικά funds με σκοπό να αποτελέσουν πηγή ευκαιριών χρηματοδότησης για φοιτητές, πανεπιστήμια και άλλους ενδιαφερομένους.

Ένα από αυτά είναι το Uni.Fund, το οποίο τέθηκε σε πλήρη λειτουργία τον Ιανουάριο του 2018. Στόχος του είναι να στηρίξει την επιχειρηματική αξιοποίηση της έρευνας –ή μεταφορά τεχνολογίας (technology transfer), όπως αλλιώς ονομάζεται–, καθώς και νεοφυείς επιχειρήσεις (startups) κατά τα πρώτα τους στάδια μέσω χρηματοδότησης. Αυτό σημαίνει ότι θα διαθέτει κεφάλαια έναντι συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο (equity) είτε σε καθηγητές και ερευνητές, που θα θελήσουν να δημιουργήσουν μία εταιρεία για την επιχειρηματική αξιοποίηση των ερευνητικών τους αποτελεσμάτων (spin-off ή spin-out), είτε σε μια νεοφυή επιχείρηση που ιδρύεται και δεν έχει σχέση με κάποιο πανεπιστήμιο.

Παράλληλα, το Uni.Fund θα βρίσκεται σε στενή συνεργασία με θερμοκοιτίδες και κέντρα μεταφοράς τεχνολογίας που είτε ήδη λειτουργούν –όπως το Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας (ACEin) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών ή το Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας του ΑΠΘ– είτε θα δημιουργηθούν στην πορεία. Μέσα από τη δράση αυτή το Uni.Fund αποσκοπεί στην ανάπτυξη μιας νέας φιλοσοφίας στο ελληνικό επιχειρηματικό οικοσύστημα, αλλά και στα ελληνικά πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα.

Ακολουθώντας δομημένες διαδικασίες το Uni.Fund θα αναλάβει την ανίχνευση προτάσεων που βρίσκονται σε υψηλό επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας. Στη συνέχεια θα συμβάλει στη διαμόρφωση σχετικών επιχειρηματικών σχεδίων και στην εμπορική αξιοποίησή τους. Βασική στόχευση αποτελούν ομάδες και επιχειρήσεις σε pre-seed και seed στάδια που σχετίζονται με τον χώρο της πληροφορικής και του ηλεκτρονικού επιχειρείν (π.χ. ICT, IoT, health-tech, fin-tech, insurance-tech κ.λπ.), με καινοτόμα προϊόντα ή υπηρεσίες (π.χ. στον κλάδο εμπορίου, agrofood, ναυτιλίας, τουρισμού, υγείας κ.λπ.), και τον ευρύτερο τεχνολογι-

Αν και πρόκειται για ανεξάρτητο ιδιωτικό fund, το Uni.Fund θα υποστηρίξει τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα.

κό τομέα (υλικά, ενέργεια, περιβάλλον κ.λπ.).

Αν και πρόκειται για ανεξάρτητο ιδιωτικό fund, το Uni.Fund θα υποστηρίξει τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα. Στις βασικές επιδιώξεις του περιλαμβάνονται:

- Η υποστήριξη της δημιουργίας δομών και διαδικασιών μεταφοράς τεχνολογίας στα πανεπιστήμια.
- Η συνεργασία με τις υπάρχουσες δομές έρευνας και επιχειρηματικότητας των πανεπιστημίων και η εξ αποστάσεως υποστήριξη ομάδων, όπου αυτό απαιτείται.
- Η ανάπτυξη από κοινού με τα πανεπιστήμια ενός πλαισίου διαχείρισης διανοητικής ιδιοκτησίας, ώστε να ανοίξουν νέες προοπτικές στην αξιοποίηση της έρευνας.
- Η στήριξη διαδικασιών κατοχύρωσης διανοητικής ιδιοκτησίας και ανάπτυξης βιώσιμων δομών.
- Η δικτύωση με την αγορά και η υπο-

στήριξη συνεπενδύσεων, σε συνεργασία με άλλα funds και ιδιώτες επενδυτές.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο πεδίο διαχείρισης διανοητικής ιδιοκτησίας έχει ξεκινήσει μια προσπάθεια για τη δημιουργία ενός ξεκάθਾਰου θεσμικού πλαισίου λειτουργίας για όλα τα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Το μοντέλο που ακολουθείται ήδη σε κάποιον βαθμό, με βάση και βέλτιστες πρακτικές του εξωτερικού, είναι αυτό της υπογραφής συμφωνίας άδειας χρήσης (licence agreement) ανάμεσα στο πανεπιστήμιο ή ερευνητικό κέντρο και σε μία εταιρεία, η οποία αποδίδει ένα ποσοστό εσόδων στο πανεπιστήμιο.

Η υποβολή προτάσεων στο Uni.Fund είναι ανοικτή και γίνεται σε συνεχή βάση μέσω της ιστοσελίδας <http://uni.fund>.

AMELib

Μια ψηφιακή βιβλιοθήκη για άτομα με εντυπο-αναπηρία

της **Κωνσταντίας Κακάλη**, Προϊσταμένης Διεύθυνσης Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης Παντείου Πανεπιστημίου

Μια ψηφιακή βιβλιοθήκη για εντυπο-ανάπηρους χρήστες, η AMELib (Accessible Multi-modal Electronic Library), λειτουργεί ήδη στον χώρο της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης.

Η εξασφάλιση ισότιμης συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν είναι πρόβλημα των ανθρώπων με αναπηρίες, αλλά πρωτίστως υποχρέωση της Πολιτείας και των Ιδρυμάτων να συγκροτήσουν δομές και υπηρεσίες που να καλύπτουν τις ανάγκες των ατόμων αυτών στην προσπάθεια απόκτησης γνώσεων και αυτογνωσίας.

Μια σειρά νομοθετικών διατάξεων αναφέρονται στα ίσα δικαιώματα αναπήρων, όπως και ο Ν.4485/2017 για την ανώτατη εκπαίδευση, που θέτει υπ' ευθύνη της Συγκλήτου, εκτός των άλλων, τη «μέριμνα για τη λήψη μέτρων που διασφαλίζουν την πρόσβαση στους χώρους του Ιδρύματος ατόμων με αναπηρία, καθώς και την προσβασιμότητα των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη διδασκαλία και στα προτεινόμενα συγγράμματα των τριών κύκλων σπουδών».

Ο αριθμός των προσβάσιμων βιβλίων δεν ξεπερνά παγκοσμίως το 5%, ενώ των προσβάσιμων ιστοσελίδων το 20%, σύμφωνα με την International Federation of Library Associations and Institutions (www.ifla.org/lpd). Στην Ελλάδα τα ποσοστά αυτά είναι ακόμα μικρότερα.

Αρκετές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες αγόρασαν εξοπλισμό για υποστήριξη της μελέτης εντυπο-ανάπηρων ατόμων, διαμόρφωσαν χώρο και ανέπτυξαν υπηρεσίες για ανάπηρους φοιτητές. Εντυπο-αναπηρίες (print disabilities) έχουν όσοι και όσες δεν είναι σε θέση να διαβάσουν έντυπο υλικό χωρίς ανθρώπινη ή τεχνική υποβοήθηση – άτομα τυφλά, με μειωμένη όραση, κωφά, με δυσλεξία ή άλλες μαθησιακές δυσκολίες, με αναπηρία στα άνω άκρα κ.λπ.

Η σημαντικότερη δράση των βιβλιοθηκών τα τελευταία χρόνια είναι ότι δέχονται τα αιτήματά τους για προσβάσιμη βιβλιογραφία, βάσει της υπουργικής απόφασης ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/98546 (ΦΕΚ Β2065/24.10.2007): «Αναπαραγωγή έργου πνευματικής ιδιοκτησίας προς

Με την υλοποίηση της AMELib πολλαπλασιάζονται οι ωφελούμενοι.

όφελος τυφλών και κωφαλάλων, και επέκταση της ρύθμισης σε άλλες κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες». Στη συνέχεια οι βιβλιοθήκες προωθούν τα αιτήματα στους εκδότες των συγγραμμάτων, που είναι υποχρεωμένοι να απαντήσουν εντός 30 ημερών, αποστέλλοντας την ψηφιακή μορφή των βιβλίων. Μετά την όποια αναπαραγω-

γή τους σε προσβάσιμη μορφή, ενημερώνουν τον εκάστοτε εκδότη, τον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας και τον Σύνδεσμο Εκδοτών Βιβλίου.

Από την πρώτη στιγμή διαφάνηκε η αναγκαιότητα ενός σχετικού ψηφιακού αποθετηρίου. Γι' αυτό, προτάθηκε από τη Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου η δημιουργία της Προσβάσιμης Πολυτροπικής Ηλεκτρονικής Βιβλιοθήκης (amelib.seab.gr).

Ήδη από τον σχεδιασμό της αναζητήθηκε η υποστήριξη άλλων φορέων και δημιουργήθηκε το Συνεργατικό Δίκτυο Διαθετών Προσβάσιμης Βιβλιογραφίας. Εκτός λοιπόν του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ, www.heal-link.gr), συμμετέχουν φορείς όπως η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών, η εθελοντική πρωτοβουλία «Διαβάζω για τους Άλλους» κ.ά.

Η AMELib χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση» στο πλαίσιο της πράξης «Προηγμένες Κεντρικές Υπηρεσίες Ψηφιακών Βιβλιοθηκών Ανοικτής Πρόσβασης ΣΕΑΒ». Η δράση συνεχίζει να λειτουργεί και μετά την ολοκλήρωση της πράξης, καθιστώντας την ένα παράδειγμα βιώσιμης και επωφε-

λούς υπηρεσίας. Μέσω της AMELib κάθε δικαιούχος του Συνεργατικού Δικτύου μπορεί να αναζητήσει στον συλλογικό κατάλογο τη διαθέσιμη προσβάσιμη βιβλιογραφία, βιβλία σε πολλαπλούς μορφότυπους (DAISY, EPUB, Word, WAV), και μέσω πιστοποίησης και ελεγχόμενης πρόσβασης να τη μεταφορτώσει στον προσωπικό του υπολογιστή.

Με την υλοποίηση της AMELib πολλαπλασιάζονται οι ωφελούμενοι, αφού κάθε βιβλίο που μετατρέπεται σε προσβάσιμο μορφότυπο μπορεί πλέον να χρησιμοποιηθεί από το σύνολο των δικαιούχων μελών του Συνεργατικού Δικτύου.

Στις ΗΠΑ η αντίστοιχη ψηφιακή βιβλιοθήκη, η Bookshare (www.bookshare.org/cms), διαθέτει σήμερα 606.000 τίτλους, ενώ μεγάλος αριθμός εκδοτών «ανεβάζει» απευθείας το σύνολο των ψηφιακών αντιγράφων.

Έτσι, ο ΣΕΑΒ έχει ζητήσει από το αρμόδιο υπουργείο να εξασφαλίσει την παραχώρηση του συνόλου των συγγραμμάτων από τους εκδότες, καθώς και την παραγωγή σε προσβάσιμη έκδοση (π.χ. EPUB 3) και την ένταξή τους στην AMELib από τις συνεργαζόμενες βιβλιοθήκες.

isMOOD

Κυνηγώντας «θησαυρούς» στο διαδίκτυο

Τι «λένε» οι καταναλωτές. Τι «ακούν» οι επιχειρήσεις.

Σήμερα η γνώση, η πληροφορία, η ανάλυση δεδομένων είναι πλούτος. Ούτε μία, ούτε δύο είναι οι νεοφυείς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, αλλά και διεθνώς στον χώρο αυτόν. Μεταξύ τους είναι και η isMOOD (www.ismood.com), μία επιτυχημένη εταιρεία ανάλυσης δεδομένων και εξόρυξης γνώσης από κοινωνικά δίκτυα και το διαδίκτυο, που αξιοποιεί τεχνικές μηχανικής μάθησης.

Σε αυτή την ιδιαίτερα απαιτητική εποχή, όπου η αγορά στέλνει αδιάκοπα μέσω του διαδικτύου δεκάδες πληροφορίες καθημερινά στις οθόνες των χρηστών, κρίνεται αναγκαία από τον επιχειρηματικό κόσμο η σε βάθος παρακολούθηση και ανάλυσή τους. Σύγχρονες επιχειρήσεις και decision makers επιδιώκουν πλέον να ανταποκρίνονται άμεσα και αποτελεσματικά στις πραγματικές ανάγκες των χρηστών, όπως αυτές αποτυπώνονται σε ψηφιακά κοινωνικά δίκτυα.

Η isMOOD είναι γνήσιο «τέκνο» του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Όπως αναφέρουν οι εκπρόσωποί της, συλλέγει και αναλύει δεδομένα που αναρτούν οι χρήστες σε ψηφιακά κοινωνικά δίκτυα και στο διαδίκτυο σε πραγματικό χρόνο.

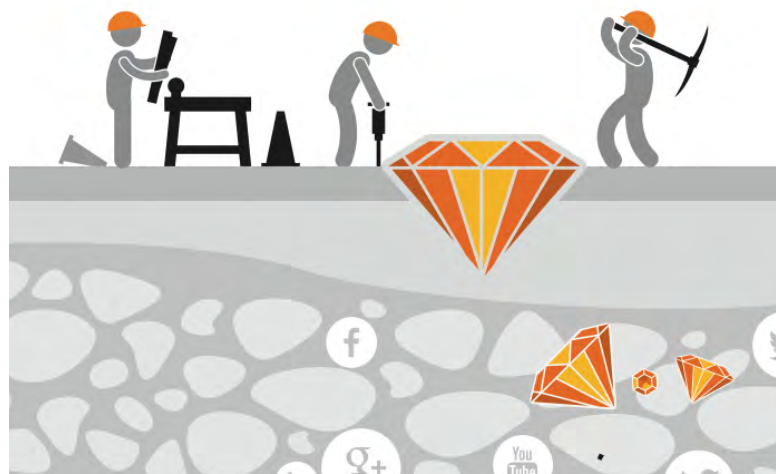
Μέσα από την online πλατφόρμα της μπορεί κανείς να «παρακολουθεί» τι συζητά το κοινό σχετικά με ένα ζήτημα, ένα δημόσιο πρόσωπο, ένα brand και τα ανταγωνιστικά του, το συναισθηματικό του κόσμο απέναντι σε τέτοια θέματα, τις ανάγκες των καταναλωτών, νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες ή και απειλές.

Στόχος της startup είναι να χτίζει «γέφυρες» μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων, παρέχοντας τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να «ακούν» σε πραγματικό χρόνο τη «φωνή» των καταναλωτών και να ενεργούν αποτελεσματικά.

Η πλατφόρμα της, χρησιμοποιώντας αλγορίθμους υψηλής ακρίβειας, βοηθά σε πραγματικό χρόνο τους πελάτες της να εντοπίσουν την κρυμμένη γνώση που βρίσκεται σε ψηφιακά κοινωνικά δίκτυα και στο διαδίκτυο. Ταυτόχρονα, προσφέρει στους πελάτες της υπηρεσίες πρόβλεψης και διαμόρφωσης μελλοντικών τάσεων (prediction & influence), με στόχο την αποτελεσματικότερη επικοινωνία των επιθυμητών μηνυμάτων.

Οι υπηρεσίες της απευθύνονται τόσο σε επιχειρήσεις όσο και σε μεμονωμένα άτομα τα οποία επιθυμούν να παρακολουθούν τι συζητούν για αυτά στο διαδίκτυο. Στηρίζονται σε καινοτόμους αλγορίθμους μηχανικής μάθησης, που εξειδικεύονται στην ανάλυση συναισθήματος. Μάλιστα, οι αλγόριθμοι αυτοί έχουν αναπτυχθεί από στελέχη της εταιρείας και είναι πρωτότυποι σε παγκόσμιο επίπεδο.

Τι προηγήθηκε; Η startup ιδρύθηκε από ερευνητές και αποφοίτους του ΟΠΑ με εμπειρία στην ανάλυση δεδομένων. Τα ιδρυτικά της μέλη επένδυσαν σημαντικά στην ποιοτική ανάλυση κειμένων στην ελληνική γλώσσα, γεγονός που οδήγησε στη δυναμική είσοδο της εταιρείας στην ελληνική αγορά και στη διαμόρφωση αναπτυσσόμενου και ισχυρού πελατολογίου. Εταιρείες τηλεπικοινωνιών ή διαφήμισης, όπως και πολλά μεγά-

(Enter•Grow•Go) της Eurobank και του Corallia, ενώ διακρίθηκε στην κοινότητα του MITEF (MIT Enterprise Forum).

Όπως λέει στην «ΟΠΑ News» η **Άννα Κασιμάτη**, συνιδρύτρια και διευθύνουσα σύμβουλος της isMOOD: «Το ΟΠΑ αποτέλεσε κομβικό και σημαντικό σταθμό τόσο στη δημιουργία όσο και στην εξέλιξη της εταιρείας. Ως απόφοιτη του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, και έχοντας παρακολουθήσει το International MBA του ΟΠΑ, είχα την τύχη να εκτεθώ αρκετά νωρίς στην έννοια της καινοτομίας και της επιχειρηματικής αξιοποίησης της. Οι προπτυχιακές μου σπουδές μου έδωσαν τη δυνατότητα να δοκιμαστώ στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, και τελικά να αγαπήσω την επιχειρηματικότητα. Είχα την ευκαιρία να αναπτύξω το επιχειρηματικό πλάνο και τη στρατηγική της εταιρείας μας με την καθοδήγηση των καθηγητών του Τμήματος. Ακόμη και σήμερα το ΟΠΑ και οι άνθρωποί του στηρίζουν την πορεία μας».

Στόχος της startup είναι να χτίζει «γέφυρες» μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων.

λα brands (Nestlé, ΟΠΑΠ, Εθνική Τράπεζα, Eurobank κ.ά.) αξιοποιούν την πλατφόρμα της isMOOD στο πλαίσιο επικοινωνίας, αλλά και στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό τους.

Η εταιρεία βραβεύτηκε στον διαγωνισμό «i-bank Καινοτομία και Τεχνολογία» της Εθνικής Τράπεζας, ολοκλήρωσε το Πρόγραμμα EGG

Ενάντια στην αισθητική του «γκρίζου»

Η κοινωνική ευαισθησία ξεκινά από την κάθε γειτονιά.

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι μια έκφραση των νέων προκλήσεων που έχουν να αντιμετωπίσουν οι επιχειρήσεις στη σύγχρονη εποχή. Η κοινωνική ευαισθησία είναι κάτι που ανέκαθεν διέκρινε τις επιτυχημένες επιχειρήσεις.

Η OK! Anytime Markets, παράλληλα με την επιχειρηματική της δράση, επενδύει και σε κοινωνικές ενέργειες. Ανταποκρίνεται σε κοινωνικά θέματα για τα παιδιά, τους νέους, αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. Ως εκ τούτου, υιοθετεί απόλυτα τις αρχές της κοινωνικής ευαισθησίας και της κοινωνικής ευθύνης.

Δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, που έχουν ανάγκη τη στήριξη όλων μας, και σε σχολεία. Βασικό μέλημα της εταιρείας είναι η στήριξη της γειτονιάς. Γι' αυτό, άλλωστε, όλες οι δράσεις της έχουν ως βασικό πυλώνα τη γειτονιά.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στη στήριξη της γειτονιάς και των σχολείων με το πρόγραμμα «Ζωγραφίζοντας Σχολικά Κτήρια – Ομορφαίνουμε τις Γειτονιές μας», που τελεί υπό την αιγίδα του υπουργείου Παιδείας και των δήμων, με την ενεργό συμμετοχή των σχολικών διευθύνσεων και των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων. Για την υλοποίηση του προγράμματος αυτού, η εταιρεία συνεργάζεται με τον φορέα καλλιτεχνών UrbanAct, αγκαλιάζοντας τις γειτονιές μεγάλων αστικών κέντρων.

Μάλιστα, στο πλαίσιο των European Business Awards 2016/2017 sponsored by RSM, η εταιρεία απέσπασε την τιμητική διάκριση με τίτλο «National Champion» και, παράλληλα, το βραβείο «The Award for Environmental & Corporate Sustainability» για το πρόγραμμα αυτό.

Μέσω της πολυετούς τεχνογνωσίας της UrbanAct και αποσκοπώντας στην προώθηση της τέχνης και των εναλλακτικών μορφών πολιτισμού, με ιδιαίτερη έμφαση στις δημόσιες τοιχογραφίες, η OK! Anytime Markets με την πρωτοβουλία της προσπάθησε και τελικά τα κατάφερε να ενώσει χιλιάδες μαθητές, δασκάλους, καθηγητές και δημόσιους φορείς με στόχο να συνθέσουν ένα καλύτερο –πιο χρωματιστό– μέλλον.

Αναλυτικότερα, η OK! Anytime Markets επέλεξε σχολεία σε πυκνοκα-

τοικημένες γειτονιές της Αθήνας και του Πειραιά. Οι μαθητές, μαζί με τους δασκάλους ή τους καθηγητές τους και καλλιτέχνες της graffiti και street art σκηνής, αποτύπωναν σε χαρτί τα

Η OK! Anytime Markets κατάφερε να ενώσει χιλιάδες μαθητές, δασκάλους, καθηγητές και δημόσιους φορείς με στόχο να συνθέσουν ένα καλύτερο –πιο χρωματιστό– μέλλον.

σχέδια που ιδανικά θα ήθελαν να κοσμήσουν τους τοίχους του σχολείου τους. Στη συνέχεια, με πολύ κέφι, όρεξη και, φυσικά, την έμπρακτη βοήθεια της εταιρείας, ολοκλήρωναν την εικαστική παρέμβαση. Οι τοιχογραφίες αυτές συμπύκνωναν τις παιδικές ιδέες των μαθητών, αλλά και τη φιλοσοφία και τη δημιουργικότητα των καλλιτεχνών, δημιουργώντας ένα καλύτερο περιβάλλον για τους μαθητές και τους δασκάλους.

Ένα φιλικό σχολικό περιβάλλον, με συμμετοχούς στη δημιουργία του τους ίδιους τους μαθητές, θα τους βοηθήσει να το αγαπήσουν ακόμα περισσότερο και να το εντάξουν στην καθημερινότητά τους. Έτσι, η OK! Anytime Markets θα βρίσκεται πάντα δίπλα στα παιδιά και θα στηρίζει τέτοιου είδους πρωτοβουλίες ενάντια στην αισθητική του «γκρίζου». Γιατί, όπως λένε οι εκπρόσωποι της εταιρείας, το μέλλον είναι η γειτονιά μας!

Εκπαίδευση νέων προσφύγων από το ΟΠΑ

Το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΟΠΑ στήριξε τη Refugee Code Week.

της Ελευθερίας Θεοδωροπούλου

Υπηρετώντας σταθερά την αξία της κοινωνικής προσφοράς, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών συνέβαλε πρόσφατα στη... μύηση νέων προσφύγων στον τομέα της Πληροφορικής.

Η εκπαίδευση προσφύγων στις βασικές αρχές του προγραμματισμού πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της διεθνούς δράσης Refugee Code Week (refugeecodeweek.org), που υλοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

Η Refugee Code Week (RCW) αποτελεί κοινή πρωτοβουλία της SAP και του Εκπαιδευτικού Κέντρου του Γκόλγουεϊ (Galway EC), σε συνεργασία με την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και ένα ευρύ δίκτυο εταιρών. Ήδη η SAP έχει διοργανώσει RCW labs σε Ιορδανία, Λίβανο, Αίγυπτο, Τουρκία, Γαλλία, Σουηδία. Στα εργαστήρια αυτά χιλιάδες πρόσφυγες νεαρής ηλικίας απέκτησαν άριστες δεξιότητες, που θα τους βοηθήσουν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Η SAP Hellas πραγματοποίησε τη δράση αυτή και στην Ελλάδα, σε συνεργασία με το Κέντρο Συντονισμού για θέματα Μεταναστών και Προσφύγων (ACCMR) του Δήμου Αθηναίων, που λειτουργεί με αποκλειστική δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος.

Για τη διεξαγωγή των RCW labs, η SAP ζήτησε τη συνδρομή ελληνικών πανεπιστημίων. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοικητική Επιστήμη και Τεχνολογία του ΟΠΑ ανταποκρίθηκε στο αίτημα, καλώντας φοιτητές του, φοιτητές άλλων μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Ιδρύματος, καθώς και προπτυχιακούς φοιτητές να δηλώσουν συμμετοχή στην εκπαίδευση εκπαιδευτών (train the trainer sessions).

Υπό την επιστημονική ευθύνη και εποπτεία του καθηγητή **Γιώργου Δουκίδη**, η εκπαίδευση εκπαιδευτών διεξήχθη στα εργαστήρια του ΟΠΑ με την επίβλεψη της **Αγγελικής Κωστάκη**, υποψήφιας διδάκτορος του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, και περισσότερους από 40 εθελοντές φοιτητές (εκ των οποίων 27 ήταν φοιτητές του ΟΠΑ).

Συγκεκριμένα, οι φοιτητές έλαβαν βασικές γνώσεις προγραμματισμού και κατασκευής ιστοσελίδων.

Στη συνέχεια οι ίδιοι διδάξαν κώδικα σε 233 πρόσφυγες ηλικίας 12-17 και 18-28 ετών. Έτσι, οι νέοι πρόσφυγες κατάφεραν να γράφουν τις πρώτες γραμμές κώδικα και σε ορισμένες περιπτώσεις να χρησιμοποιήσουν υπολογιστή για πρώτη φορά. Συνολικά 150 πρόσφυγες εκπαιδεύτηκαν σε Scratch (1ο & 2ο επίπεδο) και 85 πρόσφυγες σε Web Programming.

Τι δήλωσαν στην «ΟΠΑ News»

φοιτήτριες του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας που διακρίθηκαν για την απόδοσή τους στην εκπαίδευση νέων προσφύγων:

■ «Η Refugee Code Week ήταν μοναδική εμπειρία για μένα, καθώς συμμετείχα σε μια πρωτοβουλία με θετικό αντίκτυπο στη ζωή των προσφύγων, συμβάλλοντας στην πρόσδοση προσόντων για την εύρεση εργασίας. Επίσης, ήταν μια ευκαιρία να αλληλεπιδράσω με άλλες κουλτούρες και να συζητήσω για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στο πλαίσιο της ένταξής τους στην ελληνική κοινωνία».

Αγγελική Θεοδώρα

■ «Αυτό που κέντρισε το ενδιαφέρον μου και με έκανε να δηλώσω συμμετοχή στη δράση είναι πως πρόκειται για μια κοινωνική ενέργεια που ωθεί πολλούς φορείς και οργανισμούς να συνεργαστούν με σκοπό να βοηθήσουν νέους πρόσφυγες. Ήταν μια ιδιαίτερη εμπειρία, διότι πρώτη φορά ερχόμουν σε στενή επαφή με άτομα από Κουρδιστάν, Συρία ή Αφγανιστάν. Άκουσα τις ιστορίες παιδιών της ηλικίας μου. Θαύμασα τη θέληση για μάθηση που έχουν και την ικανότητά τους να ρουφάνε γνώσεις με την κάθε ευκαιρία που τους δίνεται».

Δήμητρα Κωστάλα

■ «Ήταν μια ξεχωριστή δράση, καθώς είχα την ευκαιρία να γνωρίσω από κοντά αυτούς τους νέους που, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, δείχνουν πολύ μεγάλο ενδιαφέρον να μάθουν κάτι τόσο διαφορετικό. Σε όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης ήταν πολύ ενθουσιασμένοι. Αυτό με χαροποίησε ιδιαίτερα και μου έδωσε κίνητρο ώστε να καταβάλω τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια».

Πελαγία Ντόσκορη

■ «Κάνοντας μάθημα σε νέους από χώρες που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα, κατάλαβα πόση όρεξη έχουν να μάθουν και πόσες γνώσεις έχουν ήδη, που θέλουν με κάθε τρόπο να τις αξιοποιήσουν. Αυτό είναι κάτι που δεν θα ξεχάσω».

Μαρία Φύγου-Τσιμτσιλή

4η βιομηχανική επανάσταση: Το ΟΠΑ είναι εδώ!

Εβδομήντα εργαζόμενοι... ξανά στα θρανία, στο πλαίσιο προγράμματος επιμόρφωσης του διοικητικού προσωπικού του Ιδρύματος.

του Δημήτρη Λυμπερόπουλου

Η αγορά εργασίας παγκοσμίως βρίσκεται μπροστά σε τεκτονικές αλλαγές. Μέχρι το έτος 2030, σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του McKinsey Global Institute (MGI), 375 εκατομμύρια εργαζόμενοι –περίπου το 14% του παγκόσμιου εργατικού δυναμικού– ενδέχεται να χρειαστεί να αλλάξουν επάγγελμα, καθώς η ψηφιοποίηση δεδομένων και πληροφοριών, η αυτοματοποίηση και η εξέλιξη της Τεχνητής Νοημοσύνης διαταράσσουν τον κόσμο της εργασίας.

Η 4η βιομηχανική επανάσταση είναι εδώ, και σύντομα θα μεταβληθούν οι δεξιότητες που απαιτούν οι σύγχρονες κοινωνίες από τους εργαζομένους, με βαθιές επιπτώσεις στην επαγγελματική πορεία των πολιτών.

Τα παραπάνω, βέβαια, αποτελούν σήμερα απλώς προβλέψεις, η ακρίβεια των οποίων μένει ακόμη να επιβεβαιωθεί. Ωστόσο, έχει ήδη σημαίνει «συναγερμός» για την αναπροσαρμογή των εκπαιδευτικών συστημάτων διεθνώς.

Η έκθεση του MGI, μάλιστα, διαπιστώνει ότι οι διοικήσεις κορυφαίων οργανισμών –τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ– πιστεύουν ότι θα χρειαστεί να επανεκπαιδεύσουν ή να αντικαταστήσουν το ένα τέταρτο των εργαζομένων τους μέχρι το 2030.

Πάντως, όπως επισημάνθηκε και στην πρόσφατη συνάντηση της οικονομικής ελίτ του πλανήτη στο Νταβός της Ελβετίας, οι επιστήμες που θα επιβιώσουν τα επόμενα χρόνια θα είναι όσες οπλίζουν τους πολίτες με προσόντα που τους κάνουν να ξεχωρίζουν από τις μηχανές: ενσυναίσθηση, συναισθηματική νοημοσύνη, κριτική ικανότητα.

Το ΟΠΑ προσαρμόζεται στις προκλήσεις

Ενώπιον των σύγχρονων αυτών προκλήσεων, η Διοίκηση του ΟΠΑ υλοποιεί έναν εκπαιδευτικό κύκλο με στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Ιδρύματος. Μέσω της επιμόρφωσης του διοικητικού προσωπικού, που είναι και η «ραχοκοκαλιά» του πανεπιστημίου, επιδιώκεται η βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς του.

Η ομάδα έργου, που εποπτεύει ο Ανα-

πληρωτής Πρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, καθηγήτριας **Δημήτριος Μπουραντώνης**, αποτελείται από τις επίκουρες καθηγήτριες του Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας **Ειρήνη Νικάνδρου** και **Λήδα Παναγιωτοπούλου**, όπως και την αναπληρώτρια προϊστάμενη της Διεύθυνσης Διοικητικού **Ιωάννα Αποστολοπούλου**.

Η πρώτη φάση του έργου, δηλαδή η Ανίχνευση Εκπαιδευτικών Αναγκών του προσωπικού του Ιδρύματος, πραγματοποιήθηκε με τη συμπλήρωση σχετικών ερωτηματολογίων από 70 εργαζομένους και με την επεξεργασία αυτών. Η ομάδα έργου ανέλυσε τα στοιχεία που συλλέχθηκαν, λαμβάνοντας υπόψη τη στρατηγική και τους στόχους του πανεπιστημίου. Στη συνέχεια, σε συνεργασία με τη Διοίκηση του ΟΠΑ, προχώρησε στη διατύπωση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών αναγκών για συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων και στον σχεδιασμό των εξής εκπαιδευτικών δράσεων:

- Βασικές και προχωρημένες δεξιότητες στο Microsoft Office
- Ανάπτυξη Ψυχολογικού Κεφαλαίου
- Διαχείριση Άγχους, Διαχείριση Χρόνου και Αποτελεσματική Επικοινωνία

Η επιμόρφωση αυξάνει την αποδοτικότητα του διοικητικού προσωπικού, που είναι και η «ραχοκοκαλιά» του πανεπιστημίου.

■ Προγραμματισμός, Λήψη Αποφάσεων και Διοίκηση Έργων (αφορά προϊστάμενους).

Έτσι, το 2017 πραγματοποιήθηκαν τρία σεμινάρια, στο Microsoft Office (δύο ενότητες) και στην Ανάπτυξη Ψυχολογικού Κεφαλαίου, τα οποία και παρακολούθησαν 70 εργαζόμενοι.

Η ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών δράσεων από τους συμμετέχοντες εργαζομένους ήταν πολύ θετική. Μιλώντας στην «ΟΠΑ News», ο πρόεδρος του Συλλόγου Διοικητικού Προσωπικού του Ιδρύματος **Άγγελος Γιαννάτος** αναφέρθηκε στα πρώτα αποτελέσματα του προγράμματος και στην ικανοποίηση των περισσότερων εργαζομένων. Επισήμανε την πολύ καλή οργάνωση του έργου, επικροτώντας τη διεξαγωγή των σεμιναρίων εντός του ωραρίου εργασίας. Τέλος, υπήρξε ιδιαίτερα εγκωμιαστικός ως προς την εξαιρετική κατάρτιση και τον επαγγελματισμό των εισηγητριών.

Εντός του εαρινού εξαμήνου 2017-2018 θα ολοκληρωθεί ο εκπαιδευτικός κύκλος με τις επόμενες δύο ενότητες, που περιλαμβάνουν θέματα όπως Διαχείριση Άγχους, Διαχείριση Χρόνου, Αποτελεσματική Επικοινωνία και Διοίκηση Έργων.

Robert Slater

«Οι Έλληνες αγαπούν την εκπαίδευση»

Ο εμπειρογνώμονας σε θέματα διασφάλισης ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μιλάει στην «ΟΠΑ News».

Ο Δρ Robert Slater, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Λουϊζιάνας των ΗΠΑ, κρίνει ότι η πολιτισμική κληρονομιά της Αθήνας είναι αξιοθαύμαστη και δηλώνει ιδιαίτερα εντυπωσιασμένος από την προσήλωση των Ελλήνων στη δημοκρατία.

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών φιλοξένησε μέσω χορηγίας του Ιδρύματος Fulbright τον καθηγητή Robert Slater, Πρόεδρο του Τμήματος Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Λουϊζιάνας στο Λαφαγέτ. Στόχος της επίσκεψής του ήταν η ανταλλαγή απόψεων σε θέματα αριστείας στην εκπαίδευση και η υποστήριξη της ΜΟ-ΔΙΠ του ΟΠΑ σε θέματα διασφάλισης ποιότητας και αξιολόγησης των ερευνητικών εργαστηρίων του πανεπιστημίου μας.

Συναντήσαμε τον καθηγητή Slater, στον οποίον και θέσαμε τα ακόλουθα ερωτήματα αναφορικά με το έργο του στο ΟΠΑ.

■ **Μπορείτε να μας πείτε με λίγα λόγια τι αποκαλούμε διασφάλιση ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση; Γιατί αποτελεί σημαντική δραστηριότητα;**

Στην ανώτατη εκπαίδευση διασφάλιση ποιότητας είναι η διαδικασία που έχει ως στόχο να τεκμηριώσει ότι η διδασκαλία, η έρευνα και οι γενικότερες υπηρεσίες που παρέχονται είναι υψηλής στάθμης. Όταν η διασφάλιση ποιότητας γίνεται σωστά, η ευθύνη για τη διασφάλιση ποιότητας γίνεται αισθητή από όλο τον οργανισμό και είναι συνεχής. Είναι σημαντική όχι μόνον επειδή προάγει αποτελέσματα υψηλής ποιότητας, αλλά και γιατί ενεργοποιεί κίνητρα για αυτοβελτίωση τόσο μεμονωμένα όσο και στον ευρύτερο οργανισμό.

■ **Τι είδους προσεγγίσεις μπορεί να εντοπίσει κανείς όσον αφορά τη διασφάλιση ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση;**

Υπάρχουν τρεις κύριες προσεγγίσεις: η εσωτερική, η εξωτερική και η προσέγγιση της αγοράς.

Στην εσωτερική προσέγγιση η διασφάλιση ποιότητας βασίζεται στα μέλη του κάθε οργανισμού, που επιτηρούν και «ρυθμίζουν» τους εαυτούς τους και τις δράσεις τους σύμφωνα με τα στάνταρντ που είναι γενικά αποδεκτά για το επάγγελμά τους.

Η εξωτερική προσέγγιση απαιτεί από τους εργαζομένους σε έναν οργανισμό

να ρυθμίζουν την εργασία τους σύμφωνα όχι μόνο με αυτό που είναι γενικά αποδεκτό στο επάγγελμά τους, αλλά επίσης με κανόνες και νόμους που αναπτύσσουν οργανισμοί ή φορείς εκτός του οργανισμού (π.χ. η κυβέρνηση).

Η προσέγγιση της αγοράς βασίζεται στην αυτορρύθμιση των εργαζομένων ενός οργανισμού σύμφωνα με τη ζήτηση και τις απαιτήσεις όσων είναι χρήστες των υπηρεσιών ή προϊόντων που προσφέρει ο οργανισμός.

Η διασφάλιση ποιότητας είναι σημαντική όχι μόνον επειδή προάγει αποτελέσματα υψηλής ποιότητας, αλλά και γιατί ενεργοποιεί κίνητρα για αυτοβελτίωση τόσο μεμονωμένα όσο και στον ευρύτερο οργανισμό.

■ **Ποιες τάσεις κυριαρχούν στη διασφάλιση ποιότητας σε παγκόσμιο επίπεδο και ποια είναι η κατάσταση στις ΗΠΑ;**

Στις ΗΠΑ η διασφάλιση ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση ορίζεται ως ένα μείγμα των τριών μοντέλων, με την κυρίαρχη τάση να είναι η απόδοση μεγαλύτερης βαρύτητας στην προσέγγιση της αγοράς, έπειτα σε εξωτερικούς φορείς ελέγχου και, τέλος, στην εσωτερική αυτοαξιολόγηση μέσα από τους κανόνες του κάθε επαγγέλματος.

Η ευρωπαϊκή προσέγγιση στη δια-

▲ Robert Slater

σφάλιση ποιότητας φαίνεται επίσης να είναι ένα μείγμα όλων των παραπάνω, αλλά, αντίθετα προς τις ΗΠΑ, φαίνεται να κλίνει περισσότερο προς εξωτερικούς φορείς, έπειτα στην αυτοαξιολόγηση και, τέλος, στην προσέγγιση της αγοράς.

Τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ υπάρχει μια διαμάχη μεταξύ αυτοαξιολόγησης, εξωτερικής αξιολόγησης και αξιολόγησης από δυνάμεις της αγοράς.

■ **Ποιες ήταν οι εντυπώσεις σας από την Ελλάδα κατά τη διάρκεια της παραμονής σας εδώ;**

Είμαι ιδιαίτερα εντυπωσιασμένος από τη σημασία που δίνουν οι Έλληνες στην εκπαίδευση, καθώς και την προσήλωσή τους στη δημοκρατία γενικά, αλλά και ως πλαίσιο του εκπαιδευτικού τους συστήματος. Η πολιτισμική κληρονομιά της Αθήνας είναι αξιοθαύμαστη, και έχω ανακαλύψει πως οι Έλληνες είναι ζεστοί και καλόκαρδοι άνθρωποι.

Πραγματικά ελπίζω η χώρα να μπορέσει να αφήσει πίσω της τις δυσκολίες του πρόσφατου παρελθόντος και να χαράξει ένα καλύτερο μέλλον τόσο για την ίδια, αλλά και ειδικότερα για τη νεότερη γενιά.

SOFIE

«Ομοσπονδοποίηση» συστημάτων στο Διαδίκτυο των Πραγμάτων

Μεγάλο ερευνητικό πρόγραμμα της ΕΕ, στο οποίο συμμετέχει και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

του Βασιλείου Σύρη, Αναπληρωτή Καθηγητή Τμήματος Πληροφορικής του ΟΠΑ

Τι είναι το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (ΔΤΠ); Και πώς οι χρήστες του μπορούν να... πλοηγούνται με ασφάλεια στις πλατφόρμες του;

Σε ρόλο «πλοηγών» μπαίνουν τώρα ερευνητικές ομάδες μεγάλων πανεπιστημίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των οποίων και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Η σχετική αναζήτηση θα γίνει στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου SOFIE (Secure Open Federation for Internet Everywhere), που χρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Horizon 2020 και εγκαινιάστηκε στις αρχές του τρέχοντος έτους.

Στόχος του έργου είναι η σχεδίαση, υλοποίηση και αξιολόγηση μέσω πιλοτικών εφαρμογών μιας αρχιτεκτονικής για τη δημιουργία ασφαλούς, ανοικτής και αποκεντρωμένης ομοσπονδίας μεταξύ –των συχνά κλειστών– συστημάτων στο Διαδίκτυο των Πραγμάτων.

Στο έργο συμμετέχει το Εργαστήριο Ασυρμάτων Δικτύων και Πολυμεσικών Τηλεπικοινωνιών (Mobile Multimedia Laboratory – MMLab) του Τμήματος Πληροφορικής του ΟΠΑ, με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Γεώργιο Πολύζο, διευθυντή του Εργαστηρίου. Μαζί του συμπράττουν ο Αναπληρωτής Πρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, ανα-

Στόχος του έργου είναι η σχεδίαση, υλοποίηση και αξιολόγηση μιας αρχιτεκτονικής για τη δημιουργία ασφαλούς, ανοικτής και αποκεντρωμένης ομοσπονδίας μεταξύ συστημάτων στο Διαδίκτυο των Πραγμάτων.

πληρωτής καθηγητής Γεώργιος Ξυλωμένος, ο αναπληρωτής καθηγητής Βασίλειος Σύρης, ο επίκουρος καθηγητής Σπύρος Βούλγαρης και ο μεταδιδάκτωρ ερευνητής Νίκος Φωτίου. Υποψήφιοι διδάκτορες και άλλοι ερευνητές θα συμπληρώσουν την ομάδα του ΟΠΑ αργότερα.

Ο μόνος άλλος ακαδημαϊκός εταίρος είναι το Πανεπιστήμιο Ααλτο της Φινλανδίας. Οι υπόλοιποι οκτώ εταίροι είναι επιχειρήσεις από την Ελλάδα (Synelix και Optimum), την Εσθονία (Guardtime), την Ιταλία (ASM Terni, Emotion και eNG) και τη Φινλανδία (Ericsson και Rovio, γνωστή από τα «Angry Birds»).

Βασικό πλεονέκτημα της αρχιτεκτονικής του SOFIE είναι η ανταλλαγή δεδομένων και αλληλεπίδραση μεταξύ υπαρχόντων κλειστών συστημάτων στο Διαδίκτυο των Πραγμάτων που επικεντρώνονται σε στενούς τομείς εφαρμογής, ευνοώντας την ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών που αξιοποιούν συνδυαστικά δεδομένα μέσω αίσθησης (sensing) και παρέχουν τη δυνατότητα ενεργοποίησης (actuation) σε ετερογενή συστήματα. Η αρχιτεκτονική θα είναι ανοικτή τόσο τεχνολογικά, επιτρέποντας την ενσωμάτωση διαφορετικών πρωτοκόλλων επικοινωνίας, όσο και επιχειρηματικά, επιτρέποντας τη διασύνδεση συστημάτων κάτω από διαφορετική διαχείριση.

Το έργο SOFIE θα αξιοποιήσει την ανατρεπτική τεχνολογία των –κατανεμημένων– αλυσίδων καταχωρίσεων (blockchains και, γενικά, Distributed Ledger Technologies), η οποία έχει προσελκύσει τεράστιο ενδιαφέρον τα τελευταία χρόνια. Η τεχνολογία των αλυσίδων καταχωρίσεων μπορεί να υποστηρίξει την εμπιστοσύνη μεταξύ μη έμπιστων κόμβων, καθώς και την καταγραφή δεδομένων με μόνιμο τρόπο που δεν μπορεί να αλλοιωθεί ή να αμφισβητηθεί. Σημαντικό εργαλείο που βασίζεται στις αλυσίδες καταχωρίσεων είναι τα έξυπνα συμβόλαια (smart contracts) που «εκτελούνται» από κατανεμημένους κόμβους, επιτρέποντας πλήρως αποκεντρωμένες και αυτοματοποιημένες συναλλαγές.

Βασικό πεδίο έρευνας θα είναι η διαλειτουργικότητα (interoperability) μεταξύ ετερογενών τεχνολογιών αλυσίδων καταχωρίσεων (interledger), ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για την αξιοποίηση τεχνολογιών με διαφορετικές δυνατότητες προκειμένου να ικανοποιούνται οι ιδιαίτερες απαιτήσεις διαφορετικών πεδίων εφαρμογής. Επιπλέον, στόχος του έργου είναι οι αυξημένες δυνατότητες υποστήριξης της ιδιωτικότητας και η επιβολή ελέγχου πρόσβασης στα δεδομένα από τους ιδιοκτήτες τους (επιτρέποντας όμως και παρακινώντας τη γενικότερη χρήση τους υπό συνθήκες).

Η αρχιτεκτονική του SOFIE θα αξιολογηθεί μέσω πιλοτικών εφαρμογών σε τρία πεδία: α) αλυσίδα τροφίμων («από το χωράφι μέχρι τον καταναλωτή») για την πιστοποιημένη καταγραφή της προέλευσης τροφίμων, β) κατανεμημένα παιχνίδια που περιλαμβάνουν αλληλεπίδραση μεταξύ εικονικού και πραγματικού κόσμου, και γ) κατανεμημένη αγορά ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων της φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε πολλά σημεία και της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πολύ μικρών παραγωγών, με υποστήριξη μικρο-συμβολαίων και μικρο-πληρωμών.

Το έργο SOFIE ξεκίνησε την 1η Ιανουαρίου 2018 και θα έχει τριετή διάρκεια. Περισσότερες πληροφορίες: mm.aueb.gr/projects/sofie.

